DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-145

УДК 657.012.32/.37] :004

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ КОРПОРАЦІЙ

PECULIARITIES OF ELECTRONIC INFORMATION SYSTEM FORMATION FOR MANAGEMENT ACCOUNTING AND MANAGEMENT REPORTING OF CORPORATIONS

Пилипенко Любомир Миколайович
доктор економічних наук, професор,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4306-7531

Тивончук Олена Іванівна
кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5524-6516

Pylypenko Liubomyr, Tyvonchuk Olena
Lviv Polytechnic National University

Стаття присвячена тематиці запровадження електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій як підсистеми загальної системи обліково-аналітичного забезпечення управління корпораціями. У статті визначено основні функціональні завдання електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій. Встановлено найважливіші вимоги до такої системи у контексті реалізації визначених функціональних завдань. Розкрито особливості підходів до автоматизації інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій. Сформульовано ключові принципи побудови електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій.

Ключові слова: управлінський облік, управлінська звітність, електронна інформаційна система обліку, автоматизація управлінського обліку, автоматизація управлінської звітності.

The article is focused on the problems of establishing an electronic (automated) information system for management accounting and management reporting of corporations as a subsystem of the general system of accounting and analytical support for corporate management. It determines that the main functional tasks of the electronic (automated) information system of management accounting and management reporting of corporations include information support for cost management, budgeting, information support for inventory and current debt management, management accounting of intellectual assets and intellectual capital, calculation of responsibility centers' efficiency, transfer pricing, calculation of analytical performance indicators, preparation of management reports, etc. It is emphasized that methodological differences between management and financial accounting make it impossible to fully automate management reports only on the basis of data from accounting systems oriented on financial and tax reporting. These differences and organizational aspects determine the requirements for building an electronic management accounting and reporting system in the context of certain functional tasks (the ability to account for assets and liabilities at different valuations, accounting for objects not presented in financial accounting, recognition of accounting objects using alternative approaches, flexible chart of accounts, etc.). The study reveals the peculiarities of approaches to automation of corporations' information system of management accounting and management reporting. It is substantiated that electronic (automated) information system of management accounting and management reporting of corporations should comply with the general principles of efficiency, consistency, development, standardisation and unification, compatibility, reliability, adaptability, a single information base, security of information processing, productivity, simplicity and ease of use, as well as special principles, in particular flexibility, hierarchical subordination, integration, limited access, etc.

Keywords: management accounting, management reporting, accounting electronic information system, automation of management accounting, automation of management reporting.

© Пилипенко Л.М., Тивончук О.І., 2024

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Ефективність прийняття управлінських рішень значним чином залежить від якості їх інформаційного забезпечення. Основним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень щодо функціонування корпорацій є система їх бухгалтерського обліку. Зважаючи на суспільно-важливий характер діяльності корпорацій, система їх бухгалтерського обліку значним чином зорієнтована на формування публічної фінансової та податкової звітності. Але змістове наповнення цієї звітності не завжди задовольняє інформаційні потреби менеджерів корпорацій, що обумовлює доцільність ведення управлінського обліку та складання управлінської звітності.

Управлінська звітність є завершальним етапом управлінського обліку. Її дані відрізняються від даних фінансової звітності не лише за переліком статей наповнення, але й за методологічними принципами їхнього формування. Як наслідок, безпосереднє складання управлінської звітності на основі електронних інформаційних систем фінансового обліку без додаткової рекласифікації чи іншого опрацювання інформації доволі утруднене. Практичний досвід показує, що на багатьох підприємствах, зокрема і корпоративного типу, управлінську звітність складають за результатами рекласифікації, доповнення й узагальнення даних фінансового обліку в окремих табличних редакторах на кшталт MS Excel тощо, що є достатньо трудомістким процесом, який не може забезпечити високий рівень оперативності інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації й методики складання управлінської звітності у своїх працях розглядали чимало науковців, серед яких Р. М. Воронко, Л. Л. Гевлич, С. Я. Король, С. А. Кузнецова, П. О. Куцик, М. М. Матюха, К. Є. Нагірська, Л. В. Нападовська, Г. О. Партин, Т. М. Писаренко, І. Б. Садовська, Н. В. Семенишина, Л.В. Чижевська та багато інших [4; 5; 10–15; 18; 21; 23; 24]. Підходи до розвитку методики формування управлінської бухгалтерської звітності в системі корпоративного управління, зокрема її класифікації, функцій і якісних критеріїв, етапів запровадження і складання також розкриті у праці [20].

Питання автоматизації бухгалтерського обліку та запровадження електронного документообігу досліджували Бруханський Р. Ф., Височан О. С., Головацька С. І., Довбуш А. В., Загородній А. Г., Івахненков С. В., В. В. Муравський, Пуцентейло П. Р., Спільник І., Шквір В. Д. та багато інших [1–3; 6; 9; 16; 17; 22; 25–27]. Переваги та недоліки запровадження електронного документообігу в системі бухгалтерського обліку підприємств України розглянуто у праці [19]. Однак проблеми застосування електронних обліково-інформаційних систем для формування управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій та шляхи їхнього вирішення недостатньо розкриті в наукових працях, що становить невирішену частину загальної проблематики інформаційного забезпечення управління корпораціями.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідити особливості побудови електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Еволюція інформаційних систем і технологій автоматизації бухгалтерського обліку поступово охопила більшість етапів облікового процесу – від облікової реєстрації й узагальнення бухгалтерських даних для складання звітності і до формування й обміну електронними бухгалтерськими документами (як первинними, так і звітністю). Як наслідок, на ринку з'явились бухгалтерські програмні продукти з різним призначенням, які містять один чи декілька функціональних модулів облікового процесу, зокрема:

– формування первинних документів за господарськими операціями;

– облікову реєстрацію (синтетичний і аналітичний облік господарських операцій на бухгалтерських рахунках та їхнє узагальнення в облікових реєстрах);

– складання і верифікацію бухгалтерської звітності;

– обмін бухгалтерським документами із зовнішніми контрагентами тощо.

Бухгалтерська інформаційна система може бути частиною комплексного програмного продукту автоматизації інформаційного забезпечення управління підприємством, на кшталт системи планування ресурсів (ERP) чи інших (характеристику електронних інформаційних систем для забезпечення потреб управління корпоративними структурами наведено у [12, с. 87–88]). У таких комплексних інформаційних системах можуть бути реалізовані модулі для вирішення окремих завдань управлінського обліку, зокрема, планування і розрахунку собівартості продукції,

управління витратами, бюджетування тощо. Окрім цих, повноцінна інформаційна система автоматизації управлінського обліку мала би вирішувати й інші важливі завдання, зорієнтовані на прийняття управлінських рішень, зокрема:

– інформаційного забезпечення обґрунтування прийняття альтернативних рішень;

– управління поточними заборгованостями;

– оптимізації обсягу запасів;

– управління інтелектуальними активами і капіталом;

– визначення ефективності діяльності центрів відповідальності;

– трансферного ціноутворення;

розрахунку показників економічної ефективності за альтернативними (так-званими non-IFRS) моделями (наприклад, EVA, EBIT, EBITDA, FCF) тощо.

Основні функціональні завдання, які би мала виконувати ефективна інформаційна система (підсистема інформаційної системи управління) автоматизації управлінського обліку та звітності, узагальнено на рис. 1.

Реалізація вказаних завдань управлінського обліку обумовлює додаткові вимоги до інформаційної системи його автоматизації, серед яких важливими є такі:

– забезпечення можливості обліку активів і зобов'язань за різними оцінками одночасно;

– врахування об'єктів, не представлених у підсистемі фінансового обліку (зокрема, інтелектуальних об'єктів, чинників та індикаторів зовнішнього середовища тощо);

– можливість визнання бухгалтерських об'єктів (витрат, активів, зобов'язань, капіталу) з використанням підходів, відмінних від передбачених обліковою політикою для фінансового обліку;

– гнучка побудова плану рахунків (з можливим застосуванням двокругового принципу) тощо.

Завершальним завданням управлінського обліку є формування та подання керівництву управлінської звітності. Якісні критерії цієї звітності (зокрема, наведені в [20]) обумовлюють певні особливості в підходах до її автоматизації, зокрема:

– подання управлінської звітності виключному (доволі вузькому) переліку користувачів не потребує застосування уніфікованої таксономії даних;

– зорієнтованість управлінської звітності на інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень може обумовити необхідність її складання ще до завершення стандартного звітного періоду (місяця, кварталу, року) на основі комбінування фактичних та прогнозних (планових) показників;

поряд зі стислістю управлінської звітності її автоматизований формат повинен передбачати можливість деталізації окремих статей тощо.

Враховуючи вище наведене, а також загальні вимоги до побудови електронних інформаційних систем, можна сформулювати принципи побудови автоматизованої (електронної) системи управлінського обліку як підсистеми загальної електронної системи управління підприємством, що їх наведено у табл. 1.

Сформульовані принципи є засадничими при проектуванні електронної (автоматизованої) системи управлінського обліку та управлінської звітності, забезпеченні її функціональності й ефективності.

Висновки. Електронні інформаційні системи є важливим інструментом забезпечення управління корпораціями. Їх ефективність значним чином залежить від рівня інтегрування підсистем інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, особливо важливою серед яких є підсистема управлінського обліку та управлінської звітності. Методологічні відмінності інструментарію управлінського та фінансового обліку унеможливлюють повноцінну автоматизацію формування управлінських звітів лише за даними бухгалтерських інформаційних систем, що головно зорієнтовані на формування фінансової та податкової звітності. Ці ж відмінності, а також організаційні аспекти визначають особливості та вимоги до побудови електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності.

Встановлено, що ефективна електронна (автоматизована) інформаційна система управлінського обліку та управлінської звітності як підсистема загальної електронної інформаційної системи обліково-аналітичного забезпечення управління корпораціями має виконувати хоча би такі **функціональні завдання**, як інформаційне забезпечення управління витратами корпорації, бюджетування, інформаційне забезпечення управління запасами та поточними заборгованостями, управлінський облік інтелектуальних активів та інтелектуального капіталу, розрахунок ефективності діяльності центрів відпо-

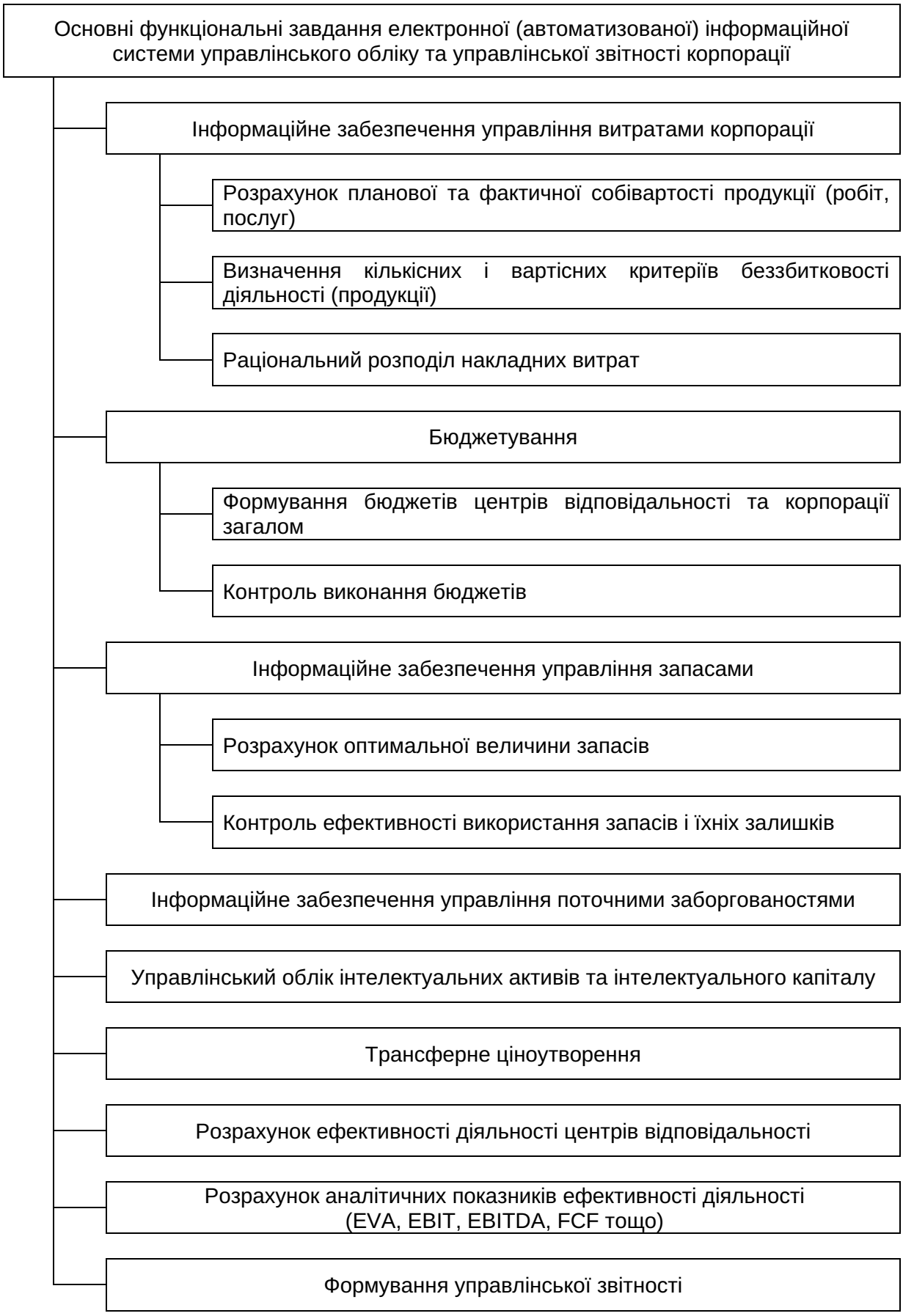

Рис. 1. Перелік основних функціональних завдань інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності корпорацій

Таблиця 1

Принципи побудови електронної (автоматизованої) системи управлінського обліку та управлінської звітності

Назва принципу	Сутність принципу
Загальні принципи побудови електронних (автоматизованих) інформаційних систем	
Ефективності	Ефект від використання електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку має перевищувати витрати на її придбання (розроблення) та впровадження
Системності	Забезпечення взаємозв'язків та взаємоузгодженості елементів (модулів) електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку
Розвитку	Електронна (автоматизована) інформаційна система управлінського обліку має передбачати можливості подальшого удосконалення та розширення функційного наповнення
Стандартизації та уніфікації	Застосування типових, стандартизованих і уніфікованих програмних рішень для розроблення системи
Сумісності	Електронна (автоматизована) інформаційна система управлінського обліку має передбачати можливості взаємодіяти з іншими електронними інформаційними системами підприємства
Надійності	Можливість функціонування системи за умов перебоїв з енергопостачанням чи виходу з ладу технічних засобів
Адаптивності	Здатність електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку до модифікації без втрат інформаційної бази
Єдиної інформаційної бази	Передбачає застосування єдиної системи управління базами даних, єдиної системи класифікації та кодування інформації
Безпеки опрацювання інформації	Забезпечення захисту інформації їв у процесі її опрацювання, збереження та обміну
Продуктивності	Забезпечення електронною (автоматизованою) інформаційною системою управлінського обліку якомога швидкого опрацювання даних
Простоти та зручності експлуатації	Використання електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку має бути простим і доступним для осіб, які володіють відповідними знаннями з управлінського обліку
Спеціальні принципи побудови автоматизованих (електронних) інформаційних систем управлінського обліку та звітності	
Гнучкості	Електронна (автоматизована) інформаційна система управлінського обліку має враховувати можливість зміни інформаційних потреб її користувачів
Ієрархічної підпорядкованості	Ефективна електронна (автоматизована) інформаційна система управлінського обліку структурно та функціонально має бути частиною єдиної інформаційної системи обліково-аналітичного забезпечення управління корпорацією
Інтегрованості	Процеси опрацювання даних в електронній (автоматизованій) інформаційній системі управлінського обліку мають бути технологічно інтегрованими в процедури бухгалтерського опрацювання даних іншими підсистемами (насамперед, фінансового обліку)
Обмеженого доступу	Доступ до даних електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку повинні мати лише працівники, які опрацьовують ці дані, та менеджери, на інформаційні потреби яких ця інформаційна система зорієнтована

Примітка: загальні принципи розвинуто авторами на основі [2]

відальності, трансферне ціноутворення, розрахунок аналітичних показників ефективності діяльності (EVA, EBIT, EBITDA, FCF тощо), формування управлінської звітності тощо.

Обґрунтовано, що формування надійної та раціональної електронної (автоматизованої) інформаційної системи управлінського обліку та управлінської звітності повинно відповідати низці загальних та спеціальних принципів, найважливішими серед яких є такі: серед загальних принципів – ефективності, системності, розвитку, стандартизації та уніфікації, сумісності, надійності, адаптивності, єдиної інформаційної бази, безпеки опрацювання інформації, продуктивності, простоти та зручності експлуатації; серед спеціальних принципів – гнучкості, ієрархічної підпорядкованості, інтегрованості, обмеженого доступу тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бруханський Р., Спільник І. Цифровий облік: поняття, витоки та актуальний дискурс. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації.* 2020. Вип. 3-4. С. 7–20.

2. Бутенко Т. А., Сирий В. М. Інформаційні системи та технології : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2020. 207 с.

3. Величкевич М. Б., Мітрофан Н. В., Кунанець Н. Е. Електронний документообіг, тенденції та перспективи. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Інформаційні системи та мережі».* 2010. № 689. С. 44–53.

4. Воронко Р. М. Управлінська звітність в системі внутрішнього контролю. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації.* 2016. Вип. 3. С. 85–96.

5. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Фінансова та управлінська звітність вітчизняних підприємств. *Економіка і організація управління*. 2020. № 1 (37). С. 49–59.

6. Головацька С. І. Системи електронного обліку і звітності підприємств: актуальні аспекти. *Підприємництво і торгівля*. 2021. № 32. С. 11–16.

7. Легенчук С. Ф., Вольська К. О., Вакун О. В. Документування в бухгалтерському обліку: процесний підхід : монографія. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М, 2016. 228 с.

8. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики : підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко, Т. І. Партин, О. І. Тивончук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с. Мова: укр. і англ.

9. Королюк Т., Рапа Н. Діджиталізація документообігу на підприємстві: особливості сервісного забезпечення. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 2 (75). С. 37–45.

10. Король С. Я. Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування. *Бізнес Інформ.* 2014. № 7. С. 325–331.

11. Кузнецова С. А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери. *Економічний нобелівський вісник.* 2014. № 1. С. 270-279.

12. Куцик П. О. Концепція уніфікованої системи обліку і звітності в корпоративному управлінні : монографія. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 408 с.

13. Куцик П. О. Сучасне трактування, склад і особливості формування управлінської звітності підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку»*. 2014. № 797. С. 248–254.

14. Любимов М. О. Формування управлінської звітності підприємств (на прикладі харчової промисловості) : автореф. дис. … канд. екон. наук : 08.00.09 ; Одеський нац. екон. ун-т. Одеса, 2012. 20 с.

15. Матюха М. М. Організаційні підходи формування управлінської звітності. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2012. Вип. 9 (13). Ч. 2. С. 354–362.

16. Муравський В. В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку: монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 486 с.

17. Назарова І. Я. Можливості та функції електронного документообігу. *Економічний простір*. 2020. № 159. С. 166–170.

18. Управлінський облік : підручник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, А. І. Ясінська, Т. І. Воскресенська. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.

19. Пилипенко Л., Воськало В., Яцук Т. Переваги та недоліки запровадження електронного документообігу в системі бухгалтерського обліку підприємств України. *Цифрова економіка та економічна безпека.* 2023. № 8 (08). С. 178–182.

20. Пилипенко Л., Тивончук О. Розвиток методики формування управлінської бухгалтерської звітності в системі корпоративного управління. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. Випуск 2. С. 61–70.

21. Писаренко Т. М. Послідовність впровадження управлінської звітності на промисловому підприємстві. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки).* 2013. № 1(2). С. 226–232.

22. Пуцентейло П. Р., Довбуш А. В. Основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3–4. С. 140–151.

23. Садовська І. Б., Нагірська К.Є. Критерії оцінки якості управлінської звітності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 3. С. 899–904.

24. Чижевська Л. В., Кулікова Н.Т. Організаційні засади системи управлінської звітності промислового підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2014. Т. 19. Вип. 2/6. С. 125–129.

25. Шквір В. Д., Загородній А. Г., Височан О. С. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 400 с.

26. Янчев А. В. Організаційно-методологічні положення електронного документування в системі бухгалтерського обліку. Автореф. дис. … д-ра. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» ; Житомир, 2015. 36 с.

27. Ясінська А. І. Проблеми та перспективи електронного документообігу в умовах цифрової трансформації. *Молодий вчений*. 2022. № 11 (111). С. 128–134.

REFERENCES:

1. Brukhansky R., Spilnyk I. (2020) Tsyfrovyi oblik: poniattia, vytoky ta aktualnyi dyskurs [Digital accounting: concepts, roots and current discourse]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – The Institute of Accounting, Control and Analysis in the Globalization Circumstances*, vol. 3–4, pp. 7–20.

2. Butenko T. A., Syryi V. M. (2020) *Informatsiini systemy ta tekhnolohii: navchalnyi posibnyk* [Information systems and technologies: study guide]. Kharkiv : KhNAU named after V.V. Dokuchaev, 207 p. (in Ukrainian)

3. Velychkevych M. B., Mitrofan N. V., Kunanets N. E. (2010) Elektronnyi dokumentoobih, tendentsii ta perspektyvy [Electronic document workflow, trends and prospects]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika" Informatsiini systemy ta merezhi" – Journal of Lviv Polytechnic National University "Information Systems and Networks",* vol. 689, pp. 44–53.

4. Voronko R. M. (2016) Upravlinska zvitnist v systemi vnutrishnoho kontroliu [Administrative reporting in internal control system]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – The Institute of Accounting, Control and Analysis in the Globalization Circumstances*, vol. 3, pp. 85–96.

5. Hevlych L. L., Hevlych I. H. (2020) Finansova ta upravlinska zvitnist vitchyznianykh pidpryiemstv [Financial and management reporting of domestic enterprises]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia – Economics and Organization of Managemen*, vol. 1 (37), pp. 49–59.

6. Holovatska S. I. (2021) Systemy elektronnoho obliku i zvitnosti pidpryiemstv: aktualni aspekty [Electronic accounting and reporting systems of enterprises: actual aspects]. *Pidpryiemnytstvo i torhivlia – Entrepreneurship and Trade*, vol. 32, pp. 11–16.

7. Lehenchuk S. F., Volska K. O., Vakun O. V. (2016) *Dokumentuvannia v bukhhalterskomu obliku: protsesnyi pidkhid : monohrafiia* [Documentation in accounting: a process approach : monograph]. Ivano-Frankivsk : Vydavets Kushnir H. M, 228 p. (in Ukrainian)

8. Zagorodniy A. G. et al. (2022) *Bukhhalterskyi oblik. Osnovy teorii ta praktyky : pidruchnyk* [Accounting. Fundamentals of theory and practice: textbook]. Lviv : Lviv Polytechnic Publishing House, 416 p.

9. Korolyuk T., Rapa N. (2022) Didzhytalizatsiia dokumentoobihu na pidpryiemstvi: osoblyvosti servisnoho zabezpechennia [Digitalization of documents flow at the enterprise: service supply features]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Journal*, vol. 2 (75), pp. 37–45.

10. Korol S. Ia. (2014) Upravlinska zvitnist: sutnist i alhorytm formuvannia [Management reporting: the essence and algorithm of formation]. *Biznes Inform – Business Inform*, vol. 7, pp. 325–331.

11.Kuznetsova S. A. (2014) Intehrovana upravlinska zvitnist: hlobalni vyklyky ta lokalni rishennia v epokhu noosfery [Integrated management reporting: global challenges and local solutions in the noosphere era]. *Ekonomichnyi nobelivskyi visnyk – Nobel Herald*, vol.1, pp. 270–279.

12. Kutsyk P. O. (2017) *Kontseptsiia unifikovanoi systemy obliku i zvitnosti v korporatyvnomu upravlinni : monohrafiia* [The concept of a unified system of accounting and reporting in corporate governance : monograph]. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu, 408 p. (in Ukrainian)

13. Kutsyk P. O. (2014) Suchasne traktuvannia, sklad i osoblyvosti formuvannia upravlinskoi zvitnosti pidpryiemstva [Modern interpretation, composition and peculiarities of formation of enterprise management reporting]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika» «Menedzhment ta pidpryiemnytstvo v Ukraini: etapy*

stanovlennia i problemy rozvytku – Journal of Lviv Polytechnic National University "Management and Entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development", vol. 79, pp. 248–254.

14. Liubymov M. O. (2012) *Formuvannia upravlinskoi zvitnosti pidpryiemstv (na prykladi kharchovoi promyslovosti)* [The formation of management reporting of enterprises (on the example of food industry)] : avtoref. dys. … kand. ekon. nauk : 08.00.09 ; Odesa National Economic University, Odesa, 20 p.

15. Matiukha M. M. (2012) Orhanizatsiini pidkhody formuvannia upravlinskoi zvitnosti [Organizational approaches to the formation of management reporting]. *Ekonomichni nauky. Seriia «Oblik i finansy» – Economic sciences. Accounting and Finance Series*, vol. 9 (13), pp. 354–362.

16. Muravskyi V. V. (2018) *Kompiuterno-komunikatsiina forma obliku: monohrafiia* [Computer and communicative form of accounting: monograph]. Ternopil : TNEU, 486 p. (in Ukrainian)

17. Nazarova I. (2020) Mozhlyvosti ta funktsii elektronnoho dokumentoobihu [Opportunities and functions for the introduction electronic documents circulation]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Scope*, vol. 159, pp. 166–170.

18. Partyn H. O. et al. (2017) *Upravlinskyi oblik : pidruchnyk* [Management accounting: a textbook]. Lviv : Lviv Polytechnic Publishing House, 340 p.

19. Pylypenko L., Voskalo V., Yatsuk T. (2023) Perevahy ta nedoliky zaprovadzhennia elektronnoho dokumentoobihu v systemi bukhhalterskoho obliku pidpryiemstv Ukrainy [Advantages and disadvantages of introducing digital document management in the accounting system of Ukrainian enterprises]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka – Digital Economy and Economic Security*, vol. 8 (08), pp. 178–182.

20. Pylypenko L., Tyvonchuk O. (2020) Rozvytok metodyky formuvannia upravlinskoi bukhhalterskoi zvitnosti v systemi korporatyvnoho upravlinnia [Developing the methods of management accounting reports formation in the system of corporate governance]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii – The Institute of Accounting, Control and Analysis in the Globalization Circumstances*, vol. 2, pp. 61–70.

21. Pysarenko T. M. (2013) Poslidovnist vprovadzhennia upravlinskoi zvitnosti na promyslovomu pidpryiemstvi [The sequence of implementation of management reporting in an industrial enterprise]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky) – Collection of scientific works of Tavriya State Agrotechnological University (economic sciences)*, vol. 1(2), pp. 226–232.

22. Putsenteilo P. R., Dovbush A. V. (2021) Osnovni vektory rozvytku bukhhalterskoho obliku v umovakh tsyfrovoi ekonomiky [The main vectors of accounting development in a digital economy]. *Innovatsiina ekonomika – Innovative Economy*, vol. 3–4, pp. 140–151.

23. Sadovska I. B., Nahirska K. Ie. (2015) Kryterii otsinky yakosti upravlinskoi zvitnosti [Evaluation criteria for management reporting quality]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and National Economic Problems*, vol. 3, pp. 899–904.

24. Chyzhevska L. V., Kulikova N. T. (2014) Orhanizatsiini zasady systemy upravlinskoi zvitnosti promyslovoho pidpryiemstva [Organizational framework of management reporting system of industrial enterprises]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriia : Ekonomika – Odesa National University Herald. Series Economy*, vol. 19 (2/6), pp. 125–129.

25. Shkvir V. D., Zagorodniy A. G., Vysochan O. S. (2013) *Informatsiini systemy i tekhnolohii v obliku ta audyti : pidruchnyk* [Information systems and technologies in accounting and auditing: textbook]. Lviv : Lviv Polytechnic Publishing House, 400 p.

26. Yanchev A. V. (2015) *Orhanizatsiino-metodolohichni polozhennia elektronnoho dokumentuvannia v systemi bukhhalterskoho obliku* [Organisational and methodological provisions of electronic documentation in the accounting system]. Avtoref. dys. … d-ra. ekon. nauk : 08.00.09 «Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt» ; Zhytomyr, 36 p.

27. Yasinska A. I. (2022) Problemy ta perspektyvy elektronnoho dokumentoobihu v umovakh tsyfrovoi transformatsii [Problems and prospects of electronic document management in the context of digital transformation]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, vol. 11 (111), pp. 128–134.